

Regionale transformatie leren & werken in de zorg

Datum: 25 september 2025

Opsteller: Werkgroep Anders Opleiden

Bestemd voor: Deelnemers Diner Pensant – 1 oktober 2025

1. Aanleiding

De zorgregio's Utrecht en Eemland staan voor een ongekende opgave. De zorgvraag groeit en de zorgzwaarte neemt toe, terwijl de spanning op de arbeidsmarkt toeneemt. Dit leidt tot toenemende druk op de roosters en een groeiende kloof tussen vraag en aanbod. Daarnaast heeft de zorgsector in de breedte de uitdaging om de begrippen "Anders Werken" en het "Team van de Toekomst" concreet te vertalen naar de komende jaren.

Het klassieke beeld van de professional in zorg & welzijn – volledig opgeleid via BOL of BBL, of instromend vanuit jarenlange ervaring – past steeds minder bij de werkelijkheid. De doelgroepen veranderen, de behoeften vragen om maatwerk en het huidige systeem biedt (nog) onvoldoende passende antwoorden.

Tegelijkertijd ontstaan er in de regio veel waardevolle initiatieven om dit uitdagende vraagstuk aan te pakken. Innovatieve leerroutes, interne opleidingsprogramma's, werkplekleren en digitale leeroplossingen worden steeds vaker ingezet. Toch blijven deze initiatieven vaak versnipperd en tijdelijk. Subsidieprojecten lopen af, netwerken werken nog teveel langs elkaar heen en organisaties investeren dubbel in dezelfde leercontent of leveranciers. Het gevolg is dat er energie verloren gaat en de zoektocht naar de meest passende ondersteuning blijft bestaan.

Voorbeeld hiervan zijn kandidaten die actueel nog worden afgewezen omdat zij niet direct passen in de bestaande routes en roosters. Kandidaten die wél bereid zijn om in de zorg & welzijn te werken, maar die nu nog geen juiste aansluiting vinden. De werkgroep 'Anders Opleiden' is van mening dat het over de hele regio gaat om honderden potentiële nieuwe collega's die nu buiten de boot vallen.

Kans die er binnen de regio bestaat, is om vanuit een regionaal te formuleren visie op Leren & Ontwikkelen de versnippering te doorbreken en gezamenlijk en integraal de stap te zetten van (mooie!) losse verbeteringen naar een regionale transformatie.

2. De gezamenlijke ambitie

Het voorstel vanuit de werkgroep is om vanuit gezamenlijkheid toe te werken naar een regionaal leerplatform dat leren en ontwikkelen structureel en duurzaam verankert in de praktijk.

Dit leerplatform wordt dé plek waar alle initiatieven samenkomen en van waaruit we gezamenlijk werken aan de uitdagingen van vandaag én morgen.

Onze ambitie is gestoeld op vier pijlers:

1. ***Onbenut potentieel verzilveren***

Nieuwe leerroutes ontwikkelen voor mensen die nu worden afgewezen, met flexibele en skillsgerichte opleidingsvormen die aansluiten bij verschillende doelgroepen.

2. ***Werkpleklerin als norm***

Leren dicht bij de inwoner / bewoner en het team, zodat medewerkers direct toepassen wat ze leren en verletkosten worden beperkt. Hiermee creëren we maximale impact met minimale uitval van personeel.

3. ***Samenhang en rendement vergroten***

Bestaande projecten en initiatieven bundelen en verder brengen, zodat we niet telkens het wiel opnieuw uitvinden maar bouwen op wat er al is. Dit zorgt voor meer rendement op investeringen en een krachtiger leeraanbod.

4. ***Collectieve kracht benutten***

Door gezamenlijk op te trekken, kunnen we efficiënter en effectiever afspraken maken met alle vakinhoudelijke toeleveranciers. En daarnaast bewust keuzes maken over welke content echt nodig is (en met elkaar gedeeld kan worden). Denk aan alternatieven voor dure pakketten van leveranciers als Noordhoff en SDB.

Het leerplatform is uiteraard niet alleen voor nieuwe instroom. Ook zittend personeel, vrijwilligers en mantelzorgers krijgen via deze routes toegang tot passende leervormen, zodat Leven Lang Ontwikkelen binnen Zorg & Welzijn werkelijkheid wordt.

3. Wat dit concreet oplevert

De nieuwe regionale samenwerking biedt een stevige structuur om onze gezamenlijke doelen te realiseren. Dit betekent concreet dat we:

- *Flexibele leerroutes creëren*

Gericht op skills, zodat anders geschoolden en zij-instromers sneller en gericht inzetbaar zijn in welzijn & zorg.

- *Samenhangende werkplekprogramma's ontwikkelen*
Organisaties kunnen gebruikmaken van bewezen modules die de transitie in de sector ondersteunen, zoals bij complexe zorg of samenwerking met informele zorg.
- *Thema's gezamenlijk oppakken*
Onderwerpen als *bekwaam is inzetbaar* en de rol van informele zorg worden regionaal uitgewerkt. De resultaten stellen we beschikbaar voor alle organisaties, zodat iedereen kan profiteren van dezelfde kennis en werkwijzen.
- *Structureel besparen op verletkosten*
Door werkplekklere standaard onderdeel te maken van opleiden, verminderen we de druk op roosters en verhogen we het leerrendement.
- *Duurzaam samenwerken met onderwijs en financiers*
Eén gezamenlijke vraag naar het onderwijs voorkomt versnippering en maakt het makkelijker om opleidingen te ontwikkelen die direct, en op een snellere wijze, aansluiten bij de praktijk.

4. Aanpak en randvoorwaarden

De werkgroep 'Anders Opleiden' stelt voor om te starten met een compacte kopgroep van vier à vijf organisaties (zorg, welzijn & onderwijsinstelling) met mandaat en middelen. Deze groep werkt samen met Utrechtzorg als aanjager en betreft landelijke partners zoals VWS en zorgverzekeraars.

Allereerst zal er gewerkt worden aan een gezamenlijke visie op Leren & Ontwikkelen om de daarop volgende stappen met elkaar te kunnen richten.

Vanuit de kerngroep wordt vervolgens gebouwd aan een bredere coalitie waarin alle VVT-partners, onderwijsinstellingen en financiers vertegenwoordigd zijn.

Door gezamenlijk te investeren wordt versnippering voorkomen en creëren we een krachtig en duurzaam antwoord op het vraagstuk naar het Team van de Toekomst.

Belangrijk hierbij is dat er vooral verder gebouwd wordt aan initiatieven die al een positief effect hebben in de praktijk. Voorstel is om parallel direct aan de slag gaan met:

- Het inventariseren & verbinden van bestaande initiatieven.
- Het uitwerken van flexibele, skillsgerichte leerprogramma's.
- Het opzetten van gezamenlijk overleg, planning én inkoop met de toeleveranciers. Zowel voor bekostigd als niet bekostigd onderwijs.
- Het ontwikkelen van een regionaal aanbod dat direct inzetbaar is op de werkvloer. En aansluit bij het ritme van alle deelnemers.

5. Voorstel aan de bestuurders

Actueel dient zich de vraag aan om in gezamenlijkheid tijdens het Diner Pensant te verkennen of er herkenning bestaat op de geschetste urgentie en ambitie. Wij vragen u:

1. Wordt deze analyse en noodzaak breed gedeeld?
2. Wordt erkend dat een regionale gedeelde visie op Leren & Ontwikkelen ondersteunend is aan verdergaande samenwerking?
3. Is er steun om mandaat te geven aan een compacte kopgroep die dit voorstel verder uitwerkt tot een concreet plan van aanpak. Dit onder leiding van een projectleider.

Met dit plan zetten we naar onze mening de eerste stap naar een regionale digitale & fysieke leeromgeving waarin leren en werken hand in hand gaan, en waarin we samen de zorg organiseren voor de toekomst!